

ПОИСК СОЕДИНЕНИЙ С НЕЙРОПРОТЕКТИВНЫМИ СВОЙСТВАМИ СРЕДИ ПРОИЗВОДНЫХ КСАНТИНА

Носач С.Г.

Научный руководитель: проф. Беленичев И.Ф.
Запорожский государственный медицинский университет
Кафедра фармакологии и медицинской рецептуры

Актуальность. В последние годы отмечается рост распространённости сосудистых заболеваний, в том числе острых нарушений мозгового кровообращения. Ишемическое повреждение головного мозга сопровождается тяжёлыми неврологическими расстройствами, такими как нарушение когнитивных, моторных, вербальных и других функций ЦНС. Поэтому поиск способов фармакологической коррекции этих нарушений, а также препаратов, снижающих степень нейродегенерации при ишемии мозга, является актуальной задачей. Определённый интерес в качестве антиоксидантов с потенциальным нейропротективным эффектом вызывают производные ксантина. В результате скрининговых исследований в ряду производных ксантина, было отобрано соединение СВЗ для дальнейших исследований в условиях моделирования острого нарушения мозгового кровообращения (ОНМК). Материалы и методы. Нейропротективную активность соединения определяли *in vivo* на модели не полной глобальной ишемии головного мозга. Тяжесть ишемического повреждения тканей мозга определяли биохимическими методами исследования окислительной модификации белков – АФГ и КФГ, также определение степени ингибирования NO- радикала. Состояние энергетического обмена – по уровню наиболее значимых интермедиаторов (АТФ, АДФ, АМФ, лактата, пирувата, малата). Неврологический дефицит оценивали по шкале stroke-index С.Р. McGrow. Выводы. Установлено, что соединение СВ-3 превосходит эталонный препарат (парацетам) по силе нейропротективного действия, снижает летальность, неврологический дефицит, тормозит окислительную модификацию белков, повышает активность ряда ключевых антиоксидантных ферментов.

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ПРОТИЗАПАЛЬНОЇ ТА АНАЛГЕТИЧНОЇ ДІЇ ПОХІДНИХ ХІНАЗОЛІНУ СПОЛУК ПК-66 ТА DSK-38

Ожиганов А.В., Гриб В.В., Юрченко А.І.

Науковий керівник: проф. Степанюк Г.І.

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова
Кафедра фармакології

Мета. Охарактеризувати протизапальну, знеболюючу дії та безпечність сполук ПК-66 та DSK-38 на моделі адьювантного артриту (АА) у щурів. Матеріали і методи. Експерименти проведено на 35 щурах-самцях. АА моделювали шляхом субплантарного введення 0,1 мл повного адьюванту Фрейнда. Лікування АА проводилось шляхом в/оч роздільного введення досліджуваних речовин та диклофенаку, взятих в дозах, що дорівнювали їх ЕД-50. Ефективність оцінювали на 28 добу: величину протизапальної дії – за динамікою товщини лапки, знеболюючу – за динамікою порогу больової чутливості (ПБЧ); ноцицептивну реакцію викликали шляхом електроімпульсного подразнення у щурів слизової оболонки прямої кишки. Про ступінь безпечності речовин судили за показниками динаміки маси тіла, летальності та виразковим індексом. Результати. У нелікованих щурів з АА в ушкодженій кінцівці відмічено вірогідне зростання її товщини на 83,1% в середньому відносно початкового рівня. При цьому мало місце зниження на 26% величини ПБЧ. Введення щурам з АА сполук ПК-66 та DSK-38, подібно до диклофенаку, послаблювало ознаки запальної та больової реакції в ураженій кінцівці. Товщина лапки зменшилась відносно нелікованих щурів, відповідно, на 49%, 58%, 54% в середньому. При цьому ПБЧ на тлі лікування виріс на 66%, 35% та 49% ($p \leq 0,05$). В групах щурів, лікованих сполуками ПК-66 та DSK-38, була відсутня летальність, під впливом диклофенаку одна тварина загинула. На тлі дії ПК-66 ознак ульцерогенності не виявлено, виразковий індекс DSK-38 був у 15 разів меншим, ніж у диклофенаку. За показниками приросту маси тіла усі групи лікованих щурів практично не відрізнялись від інтактних. Висновки. За величиною протизапального ефекту на моделі АА похідні хіназоліну ПК-66 та DSK-38 співставляються з диклофенаком, за ступенем знеболюючої дії DSK-38 прирівнюється до еталонного НПЗЗ, а ПК-66 вірогідно переважає його. Обидві сполуки є більш безпечними, ніж диклофенак, в плані їх ульцерогенності.

НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ НЕЙРОПРОТЕКТИВНОГО ДЕЙСТВИЯ СЕЛЕКТИВНЫХ МОДУЛЯТОРОВ ЭСТРОГЕНОВЫХ РЕЦЕПТОРОВ (SERM) ПРИ МОДЕЛИРОВАНИИ ЦЕРЕБРАЛЬНОЙ ИШЕМИИ

Ольшанская А.В.

Научный руководитель: проф. Беленичев И.Ф.
Запорожский государственный медицинский университет
Кафедра фармакологии и медицинской рецептуры

Современная стратегия нейропротекции мозговых инсультов рассматривает в качестве перспективных фармакологических мишеней NMDA, AMPA – рецепторы, кальциевые каналы, а в последнее время - β -эстрогеновые рецепторы. Проведенными нами исследованиями на белых беспородных крысах массой 160-180 г. обоего пола с необратимой билатеральной окклюзией общих

сонных артерий показали, что селективный модулятор эстрогеновых рецепторов (SERM) – (Z)-2-[4-(1,2-Дифенил-1-бутенил)фенокси]-N,N-диметилэтанамин цитрат (тамоксифен) в дозе 1 мг/кг повышал плотность нейронов, площадь нейронов IV–V слоя сенсомоторной коры, уменьшал количество апоптически и некротически измененных нейронов, повышал содержание РНК в цитоплазме и ядрах нейронов на 4-е сутки эксперимента. Введение тамоксифена животным с церебральной ишемией приводило к повышению экспрессии белков теплового шока HSP70, в головном мозге выполняющего функции эндогенного нейропротектора. Увеличение уровня HSP70 под действием тамоксифена приводило к нормализации глутатионного звена тиол-дисульфидной системы (повышение активности глутатионпероксидазы, увеличение уровня восстановленного глутатиона и снижению его окисленной формы) и повышению устойчивости клеток к ишемии. Таким образом, тамоксифен, опосредовано через повышение экспрессии HSP70 в условиях ишемии мобилизует антиоксидантные ресурсы в нейронах, в частности увеличивают уровень глутатиона, который препятствует нейродеструкции.

МЕХАНИЗМЫ ПРЕДВАРЯЮЩИХ ИЗМЕНЕНИЙ Н-РЕФЛЕКСА И ТОНИЧЕСКОЙ ЭМГ-АКТИВНОСТИ КАМБАЛОВИДНОЙ МЫШЦЫ ПРИ ПРОИЗВОЛЬНОМ РАЗГИБАНИИ КОНТРАЛАТЕРАЛЬНОЙ КОНЕЧНОСТИ В ГОЛЕНОСТОПНОМ СУСТАВЕ

Ольшанская А.В., Пухальский Н.П.

Научный руководитель: проф. Сливко Э.И.

Запорожский государственный медицинский университет

Кафедра медицинской физики, биофизики и высшей математики

В электронейромиографических исследованиях на здоровых людях изучали изменения амплитуды Н-рефлекса и ЭМГ-активность камбаловидной мышцы в премоторном периоде произвольного разгибания контралатеральной конечности в голеностопном суставе. В положении лежа у испытуемых за 90-60 мс до начала движения амплитуда Н-рефлекса камбаловидной мышцы росла без достоверных изменений тонической ЭМГ-активности. Такие результаты указывали на пресинаптический механизм облегчения рефлекса, то есть на уменьшение интенсивности пресинаптического торможения. Когда тестируемые находились в положении стоя с опорой на обе ноги, разгибанию в контралатеральной в голеностопном суставе предшествовало торможение тестируемого Н-рефлекса и снижение интенсивности фоновой ЭМГ-активности мышцы. При выполнении разгибания в голеностопном суставе в положении стоя, но при использовании поддержки с помощью рук характеристики Н-рефлекса и фоновой ЭМГ-активности камбаловидной мышцы соответствовали таковым в положении лежа. Физиологический механизм таких модуляций мог заключаться в изменении возбудимости мотонейронного пула камбаловидной мышцы под действием центральных моторных программ, что приводило к сдвигам тонуса этой мышцы в зависимости от координационных отношений между мышцами конечностей.

ЗМІНИ ПОКАЗНИКІВ ЕРИТРОПОЕЗУ ЩУРІВ В УМОВАХ БАРОКАМЕРНОЇ ГІПОКСИЧНОЇ ГІПОКСІЇ

Ольшанська А.В.

Наукові керівники: проф. Філімонов В.І., доц. Бесараб Г.В.

Запорізький державний медичний університет МОЗ України

Кафедра нормальної фізіології

Однією з проблем сучасної гематології є залізодефіцитна анемія, медикаментозна корекція якої на сьогоднішній день в деяких випадках викликає труднощі, що обумовлено неясністю патогенезу та недостатньою глибиною вивчення процесів регуляції рівня заліза сироватки крові. Мета роботи - вивчення змін показників еритропоезу щурів в умовах барокамерної гіпоксичної гіпоксії. Матеріали та методи дослідження. Дослідження проводилося на 36 білих лабораторних щурах лінії Вістар (самці), масою 240 – 270 г, які були розподілені на 3 групи: контрольна та дві експериментальні (підвернена гіпоксичній гіпоксії та «Реципієнти») в рівних пропорціях (по 12 тварин). Результати дослідження. За результатами нашого дослідження встановлено, що перебування щурів в умовах барокамерної гіпоксичної гіпоксії призводить до достовірного зростання концентрації ретикулоцитів в плазмі крові в 2,21 рази, зниження залізов'язуючої здатності сироватки крові в 1,3 рази. Рівень загального заліза в плазмі крові достовірно не змінився. Таким чином, утворений під впливом гіпоксичної гіпоксії еритропоетин приводить до стимуляції еритропоезу, про що свідчить зростання концентрації ретикулоцитів. Одночасне зменшення концентрації заліза в сироватці крові щурів може бути обумовлене підвищенням потреб у залізі червоного кісткового мозку та «відставанням» на деякий час виходу заліза із клітин-депо до крові. При порівнянні змін показників у групі «Реципієнти» з контрольною групою встановлено, що концентрація ретикулоцитів в плазмі крові не змінювалась, а концентрація сироваточного заліза та загальна залізов'язуюча здатність сироватки крові значно зростали, що свідчить про зростання залізотранспортних властивостей.